

Nadační fond Jaroslava Heyrovského, Na Truhlářce 4, Praha 8

Jaroslav Heyrovský Endowment Fund

IČO: 604320047

Výroční zpráva o činnosti

Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského za rok 2020

Schválena na zasedání správní rady
Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského dne 21. 6. 2021

1. Historie

Ustavující schůzka zakladatelů, navržené správní rady a členů čestného předsednictva Nadace Jaroslava Heyrovského se konala 16. 6. 1993 v Institutu dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (IDM MŠMT) v Praze 2, kde byl projednán první návrh statutu a zakládací listiny.

Dne 10. 9. 1993 byla Nadace Jaroslava Heyrovského zaregistrována na Obvodním úřadu Praha 2. Po přestěhování sídla nadace – IDM MŠMT – na začátku roku 1997 do Prahy 10, byla nadace přeregistrována u Obvodního úřadu Praha 10 (15. 10. 1997).

Podle zákona o nadacích 227/1997 Nadace Jaroslava Heyrovského následně požádala o zápis do nadačního rejstříku už jako Nadační fond Jaroslava Heyrovského (NF JH, od 3. 3. 1999).

Národní institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (NIDM MŠMT) – nástupnická organizace IDM MŠMT – byl ministerstvem ke dni 31. 12. 2013 zrušen. NF JH tak změnil sídlo a jeho současná adresa je **Na Truhlářce 4/2066, Praha 8**.

2. Úvod

Tato zpráva o činnosti NF JH je zpracována za období kalendářního roku 2020. Jednotlivé aktivity a plán činnosti NF JH byly dále upřesněny zasedáním správní rady 24. června 2020.

3. Předávání Cen NF JH

Hlavní a tradiční akcí NF JH je každoroční udílení Cen NF JH navrženým laureátům ze Středoškolské odborné činnosti (SOČ) a zvolených předmětových soutěží, které probíhá v prosinci při příležitosti výročí narození prof. Jaroslava Heyrovského (*20. 12. 1890).

Udělování Cen NF JH se datuje od roku 1994, kdy byly ceny uděleny jednotlivě za originální řešení vítězi Matematické olympiády – programování, dále vítězi praktické části Biologické olympiády a dvěma autorům vítězné práce SOČ z fyziky. Od roku 1996 se rozšířil počet oceňovaných soutěží dále o Matematickou olympiádu kat. A, Fyzikální olympiádu, Chemickou olympiádu kat. A a kat. E, a začaly být oceňovány dvě až čtyři vybrané práce ze Středoškolské odborné činnosti. Později byly přibrány i humanitní předmětové soutěže: Olympiáda v českém jazyce a Soutěž mladých historiků (později Dějepisná olympiáda). Letos ale nebyly ocenění studenti a pedagogové za tyto dvě olympiády, protože soutěže neproběhly. V roce 2020 byly mezi oceňované soutěže nově zahrnuty i Astronomická olympiáda a Geografická olympiáda.

Za úspěchem žáků v předmětových soutěžích stojí velmi často jejich učitelé, ačkoliv obvykle tvrdí, že jejich žáci jsou tak výjimečně nadaní, že jejich pomoc příliš nepotřebují. I kdyby to byla pravda, tak zájem učitele o výsledky žáka je vždy motivující a povzbuzující. Správní rada (SR) NF JH si plně uvědomuje význam a přínos učitelů pro rozvoj talentovaných žáků, a proto se snaží – v rámci finančních možností – oceňovat i učitele laureátů Ceny NF JH.

V souladu s plánovaným termínem předání Cen NFJH letošním laureátům, kterým byl čtvrtek 10. prosince, jsme, i když distančně, uskutečnili tento poněkud "smutný ceremoniál": ceny byly laureátům zaslány, finanční na účet a věcné v obálce na adresu domů či do zaměstnání

(pedagogové). Na Ceně NF JH 2020 se podíleli naši tradiční sponzoři, jako jsou firmy Metrohm ČR, s.r.o., Knihovna AV ČR, časopis Vesmír, ale i nový sponzor IOCB Tech, s.r.o., dceřiná společnost Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR. Cena jak 15 studentům, tak 15 pedagogům byla tvořena finanční odměnou (pro student ve výši 8000 Kč a pro pedagoga ve výši 5 000 Kč), diplomem či pamětním listem, knižními dary a předplatným časopisu Vesmír.

Na organizaci předání cen, které bylo letos načasováno ke kulatému 130. výročí narození Jaroslava Heyrovského (narozen 20.12.1890) se jako každoročně vedle NF JH podílel i Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR a Národní pedagogický institut ČR.

Seznam laureátů Ceny NFJH za rok 2020, 15 studentů a jejich učitelů, přináší Příloha č. 1.

Protože jsme studenty s předstihem požádali o natočení krátké vizitky, a většina tak učinila, v odkazu Laureáti za rok 2020 webových stránek NFJH (<http://www.njh.cz/laureati-za-rok-2020>) lze zhlédnout tyto krátké vizitky, či SOČ prezentace jejich vítězných prací.

Každoročně v rámci našeho ceremoniálu oceňuje několik pedagogů i Český svaz vědecko-technických společností (ČSVTS). A tak i letos zveřejňujeme seznam jejich oceněných (v Příloze č. 2).

Připojujeme i dopis Jitky Macháčkové, předsedkyně správní rady, o tomto, v historii více než dvaceti let předávání Cen NFJH, naprosto jiném ceremoniálu (Příloha č. 3).

Krátká videovizitka představující letošní „distanční“ ceremoniál předání cen NF JH je archivována na you tube kanálu ÚFCH JH s adresou https://www.youtube.com/watch?v=06c2Ra9d_jo.

4. Sponzoři, partneři, patroni

NF JH získal v roce 2020 nového sponzora: společnost IOCB Tech, s.r.o., která přispěla částkou 200 000 Kč. Podpora sponzora společnost Metrohm Česká republika s.r.o. pokračovala i v roce 2020 (finanční dar 15 000 Kč). Nakladatelství Academia opět, jako každoročně, věnovalo oceněným žákům i učitelům hodnotné knižní dary prostřednictvím Knihovny AV ČR. Knižním darem v roce 2019 přispěl i ÚFCH J. Heyrovského (vzdělávací projekt Tři nástroje). S darem v podobě předplatného časopisu Vesmír jak pro oceněné žáky, tak pedagogy, se připojilo vedení časopisu Vesmír.

5. Hodnocení akcí pro učitele a žáky středních a základních škol

Vzdělávací programy pro žáky ZŠ a SŠ, na kterých se spolupodílí i NF JH, mohly fungovat pouze v omezeném režimu (pro menší skupiny žáků) a to v průběhu ledna-února a června-září. Většina akcí rezervovaných školami pro rok 2020 (99 akcí) musela být zrušena a přeložena na neurčito. Prezenčně proběhlo jen 38 komorních akcí (např. chemické kroužky a některé návštěvy menších tříd, praktika v laboratořích, dvě letní týdenní školy a kurz pro pedagogy aj.), kterých se zúčastnilo 1160 účastníků. V průběhu roku také probíhaly individuální stáže a praxe nadaných středoškoláků (36 studentů), takže i jejich program se podařilo z velké části naplnit. Podrobný

harmonogram programů roku 2020 pod názvem *Věda na zkoušku 2020* je archivován ve webové aplikaci popularizačního projektu Tři nástroje s adresou <http://www.3nastroje.cz/detail.php?p=52>.

Přehled nejvýznamnějších popularizačně-vzdělávacích programů a akcí roku:

I letos v obdobích, kdy to omezení spojená s nemocí Covid-19 dovolila, se někteří vědci ÚFCH JH (ca 10) podíleli na vzdělávání žáků a pedagogů svými přednáškami, praktiky v laboratořích a další činností na různých programech vzdělávajících studenty a pedagogy, např.: kurzy pořádané projektem Otevřená věda AV ČR po pedagogy (srpen, Jindřich u Jindřichova Hradce, kurzy chemie); přednášky pro účastníky letního soustředění chemiků Běstvina; přednášky na letní škole FyBiCH organizované společností Contipro Dolní Dobrouč; přednášky na letní škole VŠCHT v Praze organizované v srpnu každoročně pro SŠ studenty a pedagogy ; účast ve výuce chemie a fyziky v projektech tzv. Šablon SŠ v různých školách (v modulu výuky "odborník z praxe", např. MŠCH v Praze, BiGy Žďár nad Sázavou).

Od března do konce roku 2020 se popularizační tým ÚFCH JH zapojil celou řadou našich nových virtuálních programů (6 výukových videí, 7 fotonávodů na pokusy S chemikem v kuchyni, série dvacítky chemických pokusů pro nejmenší, byla načtena chemická pohádka aj.) do aktivit nabízených serverem AVČR Věda na doma. Naše pořady měly velkou sledovanost, o čemž svědčí čísla k 31.12.2020: 6 výukových videí mělo na kanálu youtube celkovou sledovanost 7,8 tisíc a na akademickém Fb byla sledovanost 29,7 tisíc. Podrobnosti k těmto aktivitám lze najít na stránce popularizačního projektu ústavu- http://www.3nastroje.cz/dokument.php?stav=view_detail&dokument=308.

22 středoškoláků z 15 škol z celé ČR navštívilo tradiční týdenní srpnovou školu (17. – 21. 8. 2020) NANOškola 2020, která byla již popáté podpořena projektem MŠMT v programu Podpory nadaných žáků SŠ a ZŠ (projekt 0003/7/NAD/2020).

Celoroční stáže v projektu Otevřená věda AV ČR 2020 v ústavu absolvovalo 15 středoškoláků pod vedením 7 lektorů. Dalších 21 středoškoláků docházelo do ústavu na své mimoškolní stáže a praxe, které vedlo 17 lektorů (s podporou projektu MŠMT 004/7/NAD/2020v programu Podpory nadaných žáků SŠ a ZŠ). V rámci tohoto projektu proběhl i týdenní srpnový kurz chemických experimentů s názvem Dusík v Boru, kterého se účastnilo 8 středoškoláků.

Pro každoroční festival Týden vědy a techniky TVT 2020 vědci ústavu připravili program skládající se z virtuálních prohlídek laboratoří ve formě zhlédnutí krátkých videí (viz <http://www.3nastroje.cz/detail.php?p=16>) a potom z programu pro žáky ZŠ a děti, které měly možnost sledovat videa s pokusy (6 videí natočených v laboratoři v březnu 2020, každé v trvání ca 30 minut) a potom si vyzkoušet doma pokusy dle fotonávodů, které k tomu máme prezentované také na stránkách (vše viz http://www.3nastroje.cz/dokument.php?stav=view_detail&dokument=320). Návštěvnost těchto programů v období 1.-12.11. činila 725 virtuálních návštěv a 2178 zhlédnutí stránek s programem TVT.

Popularizační stránky (www.3nastroje.cz) prezentující online veškeré vzdělávací a popularizační aktivity vědců ÚFCH JH a vedoucí rovněž k šíření odkazu Jaroslava Heyrovského zaznamenaly v roce 2020 rekordních 5200 návštěv a 14 950 zhlédnutí.

6. Správní rada

Správní rada se sešla v průběhu roku 2020 celkem dvakrát:

- 24. 6.: projednána účetní uzávěrka roku 2019, výroční zpráva o činnosti v roce 2019, plán prací na 2. pololetí roku 2020, doplnění správní rady o nového člena Doc. L. Rulíška
- 15.9.: projednány a schváleny změny ve statutu NF JH a diskutována příprava slavnostního předávání Cen NF JH v prosinci 2020. V případě, že by omezení vzhledem k šíření nemoci Covid-19 nedovolila prezenční předání cen dne 10. prosince, bylo rozhodnuto, že ceremoniál neproběhne v prostorách ÚFCH JH a ceny budou laureátům zaslány.

7. Správní orgány Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského

Správní rada pracovala ve složení.

Členové správní rady:

- Mgr. Jitka Macháčková, předsedkyně SR, čestná předsedkyně SOČ
- Ing. Květoslava Stejskalová, CSc., místopředsedkyně SR, tajemnice zástupce ředitele pro vzdělávání ÚFCH J. Heyrovského AV ČR
- Mgr. Petr Barath, Ph.D., Metrohm Česká republika, s.r.o.
- doc. RNDr. Leo Boček, CSc., Matematická olympiáda, Matematicko-fyzikální fakulta, Univerzita Karlova
- Ing. Miroslava Fatková, Talentcentrum NPI ČR
- doc. RNDr. Karel Holada, CSc., Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova; Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
- Ing. Jan Hrabovský, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy
- doc. RNDr. Jan Kotek, Ph.D., Chemická olympiáda, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova
- Doc. Mgr. Lubomír Rulíšek, DSc. Ph.D., Ústav organické chemie a biochemie AV ČR
- prof. Ing. Bohumil Vybíral, CSc., Fyzikální olympiáda, Univerzita Hradec Králové

Revizor:

- Ing. Helena Božková

8. Vztahy s veřejností

Informace o aktivitách Nadačního fondu J. Heyrovského jsou zveřejňovány prostřednictvím aktualizované webové stránky NF JH (www.njh.cz), která byla spuštěna v roce 1999 (Příloha č. 4 – graf sledovanosti). Koncem prosince byla Českou televizí odvysílána (29.12. v pořadu Události v regionech-Ostrava, ČT24) reportáž krátce představující Nadační fond J. Heyrovského a jeho předávání cen 15 nadaným studentům za rok 2020. Odvysílán byl poté rozhovor s jednou z oceněných studentek Martinou Hanusovou (SOČ v oboru 10). Odkaz do archivu ČT lze spustit

ze stránek fondu v Novinkách (viz <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10122978233-udalosti-v-regionech-ostrava/420231100031229-udalosti-v-regionech/video/810776>)

9. Další osvětové aktivity

NF JH nadále aktivně spolupracoval s Talentcentrem NPI ČR (Ing. M. Fatková). Prostřednictvím místopředsedkyně Ing. K. Stejskalové, CSc. a Ing. M. Fatkové se NF JH účastní každoročně nejruznějších kulatých stolů, besed a přednášek v souvislosti s péčí o nadané žáky v rámci ČR – např. Tvůrčí dílny SOČ v Brně, Konference českých nadějí (MUNI), České hlavy (hlavičky), Otevřená věda AV ČR, akcí Jihomoravského centra pro mezinárodní mobilitu atp. V roce omezení kvůli šíření nemoci Covid-19 byla řada akcí zrušena či proběhla v režimu on-line.

10. Stručná informace o hospodaření v roce 2020

Vzhledem k opatřením proti koronavirové nákaze nebylo možné tradiční ceremoniál předávání Cen NF JH v tomto roce uspořádat. Finanční odměny laureátům a jejich pedagogům byly proto vyplaceny bezhotovostně, věcné odměny pak zaslány poštou, případně vyzvednuty osobně.

Nadační fond dosáhl celkových výnosů **215 014,82 Kč**. Náklady činily celkem **204 606,50 Kč**. Fond obdržel finanční dary od společností IOCB TECH s.r.o. ve výši 200 000,00 Kč a Metrohm Česká republika s.r.o. ve výši 15 000,00 Kč. Nadační příspěvky byly poskytnuty patnácti laureátům a patnácti pedagogům v celkové výši 195 000,00 Kč.

Členům správní rady ani jiným subjektům nebyly vyplaceny žádné mzdy ani odměny. Vedení účetní agendy zajišťoval fond interně.

Veškerá účetní dokumentace za rok 2020 je součástí archivu vedeného NF JH.

11. Poděkování

Patří všem členům správní rady a spolupracovníkům, kteří bez nároků na honoráře spolupracují obětavě s naším nadačním fondem.

Mimořádný objem práce odvedly paní Ing. Květa Stejskalová, CSc. a Ing. Mirka Fatková, které zajišťovaly komunikaci s organizátory soutěží, se studenty, pedagogy a sponzory a po té připravovaly předání cen v distančním režimu. Děkujeme i dalším nejmenovaným pracovníkům ÚFCH JH AV ČR při popularizaci odkazu J. Heyrovského. Velmi si ceníme i tradiční pomoci Talentcentra NIDV MŠMT, především paní, Ing. Jany Ševcové a dalších ochotných spolupracovníků.

Poděkování patří sponzorům – společnosti Metrohm Česká republika s.r.o. a IOCB TECH s.r.o. – za finanční podporu aktivit NF JH, a vedení časopisu Vesmír za cenu v podobě ročního předplatného časopisu. Děkujeme i Knihovně AV ČR a Nakladatelství Academia za dlouholetou přízeň, které se nám od nich dostává v podobě knih pro oceněné žáky a pedagogy.

12. Základní informace o Nadačním fondu Jaroslava Heyrovského

- Sídlo: 180 00 Praha 8, Na Truhlářce 4/2066
- Ing. Květa Stejskalová, CSc.; kontakt do zaměstnání: ÚFCH JH AV ČR, Dolejškova 3, 182 23 Praha 8; telefon: 26605 3265
- fax předsedkyně SR: 284681229, mobil 777 910 661
- www.njh.cz, info@njh.cz
- bankovní spojení: 4565359/0800 (ČS a.s., Praha 2) – běžný účet
- IČO: 60432047
- Anglický název: Jaroslav Heyrovský Endowment Fund

13. Závěr

Veškeré aktivity a činnosti probíhaly dle stanoveného plánu a v souladu s posláním NF JH a jeho statutem.

Celkově je možno konstatovat, že záměry pro rok 2020 byly splněny.

Výroční zpráva o činnosti NF JH v roce 2020 byla projednána a schválena na pravidelné výroční poradě správní rady dne 21. 6. 2021.